

บทที่ 3

รูปแบบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ

3.1 รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ปัจจุบันสามารถจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้ทั้งในระบบนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนี้ (คณะอนุกรรมการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ. 2543 : 40)

1. การจัดแบบเรียนร่วม

การเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไปร่วมกัน มีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาช่วงใดช่วงหนึ่งในแต่ละวันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ

การเรียนร่วมในแนวคิดใหม่เป็นความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกัน (Collaboration) ระหว่างครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและบริการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนในความดูแล

การเรียนร่วม อาจจัดได้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. เรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนกับเด็กปกติ และเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ควรเป็นเด็กที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดและมีความพร้อมในด้านการเรียน ตลอดจนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคม

2. เรียนร่วมในชั้นปกติและครูมีพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา การเรียนร่วมแบบนี้คล้ายคลึงกับวิธีแรก กล่าวคือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูการศึกษาพิเศษนี้อาจเรียกว่าครูที่ปรึกษา ครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรง แต่ให้คำแนะนำครูที่สอนเด็กพิเศษ

3. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งจะมีครูทางการศึกษาพิเศษเดินทางไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก (อาจประมาณ 2-3 คนต่อโรงเรียน) ครูจึงเดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนหนึ่ง เมื่อครบ

สปีดาร์ ก็วนกลับมาสอนเด็กกลุ่มเดิมในโรงเรียนเดิมอีก จึงเรียกครูประเภทนี้ว่าครูเดินสอน หรือครูเวียนสอน

4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเสริมวิชา ครูเสริมวิชาการ คือ ครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในห้องเสริมวิชาการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการวันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของเด็ก เด็กทุกคนที่เข้ามาเรียนในห้องนี้จะต้องมีตารางเรียนที่กำหนดไว้แน่นอน ครูเสริมวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ขึ้นอยู่กับความพิการเป็นรายบุคคล หรือสอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นปกติ หรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแล้วครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูในการปฏิบัติ ต่อเด็กประเภทนี้ด้วย

5. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และเรียนร่วมบางเวลาเป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้น บางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปะ หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกัน และเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา การเรียนร่วมลักษณะนี้เด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 29)

2. การจัดในครอบครัว

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 12 ได้ให้สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นด้วย โดยจัดในลักษณะศูนย์การเรียน ซึ่ง อาจจัดเป็นกลุ่มการเรียน สถานที่เรียน หรือในลักษณะโรงเรียนบ้าน (Home School) ก็ได้

แนวการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวเกิดจาก การให้สิทธิแก่บุคคลและครอบครัวจัดการศึกษา นับเป็นทางเลือกสำหรับครอบครัวที่ต้องการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ค่านิยม ทัศนคติ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละครอบครัวในต่างประเทศ ถือว่าสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิในการเลือก (Right to Choose)

ครอบครัวที่มีเด็กพิการ อาจทำดังนี้

1. เด็กลงทะเบียนกับโรงเรียนแม่ข่ายในพื้นที่ หรือศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด เพื่อรับสิทธิและการอุดหนุนต่าง ๆ ตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด หรือ
2. จัดกลุ่มการเรียนรู้แบบชั้นเรียน หรือเรียนทางไกล หรือเรียนด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมกับสภาพความพิการ

3. การจัดโดยชุมชน

เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กรเอกชน หรือสถาบันทางสังคม มีสิทธิในการจัดการศึกษา เกิดจากแนวคิดประชาธิปไตยหรือเสรีภาพในการจัดการศึกษาที่เปิดให้ชุมชนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับประโยชน์ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รับแนวคิดดังกล่าวมากำหนดเป็นแนวปฏิบัติในหลายมาตรา ซึ่งรวมถึงการ จัดหลักสูตรท้องถิ่นด้วย

ในชุมชนหรือองค์กรที่มีคนพิการอยู่จำนวนหนึ่ง อาจตั้งศูนย์การเรียนสำหรับกลุ่มคนพิการ หรือร่วมกับหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่คนพิการ หรืออาจจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมเด็กพิการในชุมชนในรูปแบบกลุ่มช่วยเหลือหรือศูนย์เด็กเล็ก หรือศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ โดยมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ โรงเรียนเรียนร่วม หรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. การจัดในสถานพยาบาล

ในเด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพและเจ็บป่วยเรื้อรัง ซึ่งต้องได้รับการดูแลรักษาในสถานพยาบาลเป็นระยะเวลาหนึ่ง อาจจัดการศึกษาในสถานพยาบาลไปพร้อม ๆ กับการฟื้นฟูทางการแพทย์ ซึ่งอาจจัดได้ในรูปแบบดังต่อไปนี้

1. สอนเป็นเฉพาะบุคคลตามเตียงผู้ป่วย เป็นการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ป่วยที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวจากเตียงผู้ป่วยได้
2. สอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ 2-3 คน
3. สอนในห้องเรียน เป็นการจัดการศึกษาพิเศษที่ผู้เรียนเรียนร่วมกันในห้องประมาณ 5-10 คน ในชั้นเรียนพิเศษ ในสถานพยาบาล โดยมีครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้สอน และประสานงานกับโรงเรียนปกติที่เด็กเคยเรียนก่อนเข้ารับการรักษา
4. แนะนำผู้ปกครอง เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือจากผู้ปกครองให้ถูกวิธี เมื่อเด็กได้รับอนุญาตให้กลับไปพักที่บ้าน

5. การจัดในศูนย์การศึกษาพิเศษ

เป็นการจัดให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการและครอบครัว และเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการวัยก่อนเข้าเรียน และให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้พิการภายหลัง ก่อนส่งไปเรียนร่วม โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่ดังนี้

1. ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งชาติ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1.1 วางแผน จัดทำงบประมาณ และการกำกับดูแลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
1.2 เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ
1.3 วิจัยและพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการศึกษา สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์สำหรับคนพิการทุกประเภท

1.4 พัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

1.5 จัดระบบส่งต่อคนพิการ ประสานงานการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

1.6 จัดระบบเทียบโอนการศึกษาสำหรับคนพิการ

1.7 จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน คุณภาพการศึกษาสำหรับคนพิการ

1.8 ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

1.9 กำกับดูแลการดำเนินงาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด สถานศึกษาเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่จัดการศึกษา สำหรับเด็กพิการ

1.10 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการการศึกษาเพื่อคนพิการมอบหมาย

2. ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

2.1 จัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการ

2.2 วางแผน กำหนดนโยบาย แผนงานการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการแห่งชาติ และนำนโยบายระดับชาติไปสู่การปฏิบัติ

2.3 จัดทำ ส่งเสริม และประสานงานการจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้แก่คนพิการ

2.4 จัดระบบส่งต่อคนพิการ ประสานงานและกำกับดูแลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในเขตการศึกษาที่รับผิดชอบ

2.5 จัดระบบสนับสนุนการเรียนการสอน จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คนพิการและสถานศึกษา

2.6 วิจัยและพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการศึกษา สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์สำหรับคนพิการทุกประเภท

2.7 พัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

2.8 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

2.9 เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ ระดับเขตการศึกษา

2.10 ประสานงานด้านการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.11 จัดทำและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

2.12 จัดทำรายงานการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในเขตการศึกษา

2.13 จัดตั้งสหวิทยาเขตเพื่อคนพิการ สำหรับสถานศึกษาเพื่อคนพิการในเขตบริการ

2.14 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

3.1 จัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการ

3.2 วางแผน กำหนดนโยบาย แผนงานการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการแห่งชาติ และนำนโยบายระดับชาติไปสู่การปฏิบัติ

3.3 จัดทำ ส่งเสริม และประสานงานการจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลให้คนพิการ

3.4 จัดระบบส่งต่อคนพิการ ประสานงานและกำกับดูแลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในจังหวัดที่รับผิดชอบ

3.5 จัดระบบสนับสนุนการเรียนการสอน จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คนพิการและสถานศึกษา

3.6 เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ กับจังหวัด

3.7 ประสานงานด้านการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.8 จัดทำและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

- 3.9 จัดทำรายงานการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในจังหวัด
- 3.10 จัดการศึกษาจากระบบและตามอัธยาศัยเพื่อคนพิการในจังหวัด
- 3.11 ประเมินผล
- 3.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4. ศูนย์การศึกษาพิเศษของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งในปัจจุบันมี 6 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ทำหน้าที่ดังนี้

- 4.1 ผลิตครูการศึกษาพิเศษ
- 4.2 วิจัยและพัฒนาทางการศึกษาพิเศษ
- 4.3 ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
- 4.4 การให้บริการแก่นักศึกษาพิการเรียนร่วม
- 4.5 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และสนับสนุนการเรียนร่วม
- 4.6 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน

6. การจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

1. การจัดการศึกษานอกระบบเพื่อคนพิการ เป็นการจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการจัดการศึกษา การวัด และประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขความสำเร็จการศึกษาของผู้ที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา ที่แตกต่างกับคนปกติ ได้แก่ คนพิการประเภทต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เนื้อหา หรือหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนพิการ

2. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อคนพิการ เป็นการศึกษาที่จัดให้คนพิการได้ เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ หรือตามศักยภาพ ความพร้อม และโอกาสของคนพิการเอง หรือ คนพิการที่ไม่อาจเรียนรู้หรือได้รับประโยชน์จากวิธีการเรียนด้วยระบบอื่นได้ โดยศึกษา จากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งความรู้ต่าง ๆ การจัดทั้ง 2 รูปแบบนั้น มีหลักการร่วมกันคือ

- 1. ไม่กำหนดอายุ
- 2. หลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายเหมาะสมกับความแตกต่างของคนพิการ

3. ส่งเสริมระบบเครือข่ายในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

3. การจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย มีวัตถุประสงค์ คือ
 - 3.1 เพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
 - 3.2 เพื่อให้คนพิการสามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนและท้องถิ่น
 - 3.3 เพื่อให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน และสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
4. การจัดการศึกษานอกระบบสำหรับคนพิการ จัดเป็น 3 แนวทาง คือ
 - 4.1 แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
 - 4.2 แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ
 - 4.3 แนวทางการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย โดยแยกการจัดเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - หน่วยงาน/องค์กรเอกชน
 - ครอบครัว/ชุมชน
 - ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน
5. การปรับเปลี่ยนรูปแบบ การเรียนของคนพิการ เมื่อผ่านการประเมินจากคณะกรรมการประเมินโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จากการทำงานระหว่าง
 - 5.1 ศูนย์การศึกษาพิเศษ
 - 5.2 หน่วยงาน/องค์กร ครอบครัว/ชุมชน ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนที่จะจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
 - 5.3 หน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน)

3.2 หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิเศษ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็ก

1.1 โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.)

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความถนัด ความสามารถและความสนใจของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ถึงขีดสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และเพื่อให้โอกาสแก่นักเรียนที่มีความถนัดและความสามารถเป็นพิเศษ เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายได้ในระยะเวลาประมาณ 2 ปีการศึกษา โดยจะมีสิทธิเหมือนกับนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้เวลาเรียน 3 ปี ทุกประการ

โครงการนี้ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดทำเป็นโครงการนำร่องในปีการศึกษา 2534 จำนวน 13 โรงเรียน และจะขยายผลโครงการต่อไป จนถึงปัจจุบัน

คุณสมบัติของนักเรียนที่สมัครเข้าโครงการ

1. ได้รับผลการเรียนเฉลี่ย 3 ปี ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
2. ได้ผลการเรียนวิชาแกนของแต่ละโครงสร้างในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไปเช่น
 - 2.1 โครงสร้างที่เน้นหนักวิทยาศาสตร์ ต้องได้วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
 - 2.2 โครงสร้างที่เน้นหนักทางภาษาต้องได้วิชาภาษาไทยบังคับและวิชาภาษาอังกฤษหลัก ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
 - 2.3 โครงสร้างที่เน้นคณิตศาสตร์และภาษา จะต้องได้วิชาภาษาอังกฤษหลักและคณิตศาสตร์ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
3. ในกรณีที่ระดับคะแนนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ในข้อ 1 แต่ได้ตามเกณฑ์ในข้อ 2 ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา
4. เป็นผู้ที่มีความประสงค์จะเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้เวลาเรียน 2 ปีการศึกษา และผู้ปกครองเห็นชอบ
5. เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรและมีความประพฤติดี

1.2 โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นโรงเรียนที่เน้นการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะ เพื่อเตรียมนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทางสายวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นรากฐานในการเสริมสร้างบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โดยมหาวิทยาลัยมหิดลจะให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางด้านวิชาการและศึกษาวิจัยหารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กไทย เพื่อให้เกิดความเก่งทางด้านวิทยาศาสตร์ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม โดยอาศัยพื้นฐานทางวัฒนธรรม ประเพณี ความศรัทธา ค่านิยมพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อะไรและพฤติกรรมของการเป็นนักวิทยาศาสตร์ไทยที่ดีในอนาคต

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตั้งอยู่ที่ตำบลศาลายา กิ่งอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โรงเรียนเริ่มเปิดทำการสอน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป

คุณสมบัติของนักเรียน

นักเรียนที่เข้าเรียนโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ประกอบด้วยนักเรียน 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เป็นนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้ที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีผลการเรียนสอบได้เป็นที่หนึ่งหรือสองของโรงเรียน โดยคะแนนเฉลี่ยใน 5 ภาคเรียน ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน 3.00 และจะต้องมีคะแนนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน 3.00 ด้วย โรงเรียนเหล่านี้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดของแต่ละจังหวัดจะทำการคัดเลือกโดยวิธีการจับฉลากส่งเข้ามาเรียนจังหวัดละ 1 คน โดยจังหวัดจะต้อง รับผิดชอบจัดสรรทุนอุดหนุนการศึกษาให้ปีการศึกษาละ 14,000 บาท ตลอด 3 ปีการศึกษาและจะต้องพักประจำอยู่ที่โรงเรียน

กลุ่มสอง เป็นนักเรียนที่โรงเรียนเปิดรับสมัครสอบคัดเลือกเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนกลุ่มแรก แต่นักเรียนกลุ่มนี้เป็นนักเรียนเดินเรียน ไม่ได้พักประจำอยู่ที่โรงเรียน

1.3 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ดำเนินการโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(พสวท.) ร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ

โครงการ พสวท. มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับศึกษาวิจัย ประดิษฐ์คิดค้นผลงานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตบุคคลที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีละ 72 คน

ศูนย์ของโครงการ พสวท.

โครงการ พสวท. จะกำหนดให้โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 6 แห่ง และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จำนวน 6 แห่ง เป็นศูนย์ของโครงการ พสวท. คู่กันในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา โดยกระจายไปในภูมิภาคต่าง ๆ รวม 12 ศูนย์ ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ระดับอุดมศึกษา
1. ภาคเหนือ (17 จังหวัด) ศูนย์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จ. เชียงใหม่	1. ภาคเหนือ (17 จังหวัด) ศูนย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ. เชียงใหม่
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (17 จังหวัด) ศูนย์โรงเรียนแก่นนคร วิทยาลัย จ.ขอนแก่น	2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (17 จังหวัด) ศูนย์มหาวิทยาลัย จ.ขอนแก่น
3. ภาคใต้ (14 จังหวัด) ศูนย์โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จ. สงขลา	3. ภาคใต้ (14 จังหวัด) ศูนย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จ. สงขลา
4. กรุงเทพฯ และภาคกลาง (25 จังหวัด) ศูนย์โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพฯ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพฯ ศูนย์โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จ. นนทบุรี	4. กรุงเทพฯ และภาคกลาง (25 จังหวัด) ศูนย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ศูนย์มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ ศูนย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ

การคัดเลือกบุคคลเข้าโครงการ พสวท.

โครงการ พสวท. จะสอบคัดเลือกนักเรียน นิสิต นักศึกษาโดยทั่วไปเข้าโครงการใน 2 ระดับการศึกษา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญาตรี ในทุกปีการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากทั่วประเทศที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 36 คน นักเรียนที่สอบคัดเลือกได้จะต้องย้ายไปศึกษา ณ โรงเรียนที่เป็นศูนย์ของโครงการ พสวท. และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องเข้าศึกษาต่อในคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นศูนย์คู่กัน และถ้าศูนย์ใดสอบคัดเลือกนักเรียนได้ไม่ครบจำนวนให้ทำการถ่ายโอนทุนไปยังศูนย์อื่นๆ ที่มีนักเรียนสอบคัดเลือกได้เป็นลำดับรองลงไปจนครบจำนวน

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักเรียนในโครงการ พสวท.

1. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. เป็นผู้กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในแต่ละปีการศึกษา
2. เป็นผู้เลือกเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างน้อย 6 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน และเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดี คือ

2.1 ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 แต่ละปีไม่ต่ำกว่า 3.00

2.2 ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์รวมกับวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 แต่ละปีไม่ต่ำกว่า 3.00

2.3 ในกรณีที่ผู้สมัครขาดคุณสมบัติตามข้อ 2.1 จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ขณะศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และจะต้องส่งหลักฐานและ/หรือคำรับรองจากผู้บริหารโรงเรียนไปแสดงด้วย

2.3.1 เป็นผู้ได้รับรางวัลจากการประกวดโครงการงานวิทยาศาสตร์ ระดับประเทศ หรือระดับภาค

2.3.2 เป็นผู้ได้รับรางวัลจากการสอบแข่งขันทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ระดับประเทศ หรือระดับเขต

2.3.3 เป็นผู้ได้รับรางวัลจากการแข่งขันคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ จัดโดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วมกับสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

2.3.4 เป็นผู้ได้รับรางวัลจากการสอบแข่งขันคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

3. เป็นผู้มีสัญชาติไทย

4. เป็นผู้ที่ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

5. เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร มีความประพฤติดี และมีบุคลิกภาพเหมาะสม

6. เป็นผู้ที่มีความตั้งใจเข้าโครงการ และได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

2. ระดับปริญญาตรี

1. เป็นผู้กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละปีการศึกษา
2. เป็นผู้เลือกเรียนวิชาต่อไปที่ทุกรายวิชา คือ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และคณิตศาสตร์ (สาย 1 หรือโครงสร้างที่ 1) ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดี คือ

2.1 ได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 รวมกันไม่ต่ำกว่า 3.00

2.2 ได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมวิชาเคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และคณิตศาสตร์ (สายที่ 1 หรือโครงสร้างที่ 1) ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 รวมกันไม่ต่ำกว่า 3.25

3. เป็นผู้มีสัญชาติไทย

4. เป็นผู้ที่ไม่มีโรคติดต่อ หรือโรคร้ายแรง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

5. เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร มีความประพฤติดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม

การรับสมัคร

1. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้สมัครสอบมีสิทธิ์สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนในโครงการ พสวท. ของศูนย์โรงเรียนใดให้เป็นไปตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 6 (ยกเว้น อุทัยธานี) และเขตการศึกษา 12 ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ กรุงเทพมหานคร ลพบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และระยอง

มีสิทธิ์เลือกสมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนในโครงการ พสวท. ศูนย์โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพฯ หรือศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพฯ หรือศูนย์โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จ. นนทบุรี โดยเลือกเพียงแห่งเดียว

2. ผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 1 และ 5 ได้แก่จังหวัดต่อไปนี้ นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ราชบุรี สมุทรสงคราม กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

มีสิทธิ์สมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนในโครงการ พสวท. ศูนย์โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี เท่านั้น

3. ผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือ (เขตการศึกษา 7 และ 8) ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน พะเยา พิษณุโลก ตาก นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ พิจิตร เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร สุโขทัย และอุทัยธานี

มีสิทธิ์สมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนในโครงการ พสวท. ศูนย์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น

4. ผู้ที่ศึกษาอยู่โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เขตการศึกษา 9 10 และ 11) ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย เลย สกลนคร อุบลราชธานี นครพนม กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร มุกดาหาร นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ

มีสิทธิ์สมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนในโครงการ พสวท. ศูนย์โรงเรียนแก่นนคร วิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น เท่านั้น

5. ผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ (เขตการศึกษา 2 3 และ 4) ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล ภูเก็ต ตรัง กระบี่ และระนอง

มีสิทธิ์สมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนในโครงการ พสวท. ศูนย์โรงเรียนหาดใหญ่ วิทยาลัย จังหวัดสงขลา เท่านั้น

2. ระดับปริญญาตรี

ผู้สมัครสอบมีสิทธิ์สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนิสิต นักศึกษาในโครงการ พสวท. ของ มหาวิทยาลัยใดให้เป็นไปตามรายละเอียดดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ผู้สมัครสอบต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสอบคัดเลือก ณ สนามสอบนั้น ๆ เอง

1. ผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี นครนายก ระยอง จันทบุรี ตราด พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี สระบุรี และชัยนาท มีสิทธิ์สอบเข้าเป็น นิสิต นักศึกษาในโครงการ พสวท. คณะวิทยาศาสตร์ ศูนย์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ หรือศูนย์มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ หรือศูนย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ โดยเลือกเพียงแห่งเดียว และเขียนระบุไว้ในใบสมัครให้ชัดเจน

2. ผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ นทบุรี ปทุมธานี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

มีสิทธิ์เลือกสมัครสอบเข้าเป็นนิสิต นักศึกษาในโครงการ พสวท.คณะวิทยาศาสตร์ ศูนย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ

3. ผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน พะเยา พิษณุโลก ตาก นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ พิจิตร เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร สุโขทัย และอุทัยธานี

มีสิทธิ์สมัครสอบเข้าเป็นนิสิตนักศึกษาในโครงการ พสวท. ศูนย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

4. ผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย เลย สกลนคร อุบลราชธานี นครพนม กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร มุกดาหาร นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ

มีสิทธิ์สมัครสอบเข้าเป็นนิสิตนักศึกษาในโครงการ พสวท. คณะวิทยาศาสตร์ ศูนย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

5. ผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดต่อไปนี้ สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานีชุมพรยะลาปัตตานี นราธิวาส สตูล ภูเก็ต ตรัง กระบี่ และระนอง

มีสิทธิ์สมัครสอบเข้าเป็นนิสิตนักศึกษาในโครงการ พสวท. คณะวิทยาศาสตร์ ศูนย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

1.4 โรงเรียนกีฬา

คุณสมบัติของผู้สมัคร

1. มีอายุตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
2. เป็นนักเรียนชาย-หญิง และสามารถอยู่ประจำได้
3. เป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง ไม่ทุพพลภาพ ไม่มีโรคประจำตัว หรือเป็นโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการกีฬา

4. มีสัญชาติไทย
5. มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เคยถูกให้ออกหรือไล่ออกจากโรงเรียนอื่น ๆ มาแล้ว
6. ผู้ปกครองให้การยินยอมและปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนกีฬา
7. มีความถนัดและมีความสามารถพิเศษทางการกีฬานิดใดชนิดหนึ่ง ตามที่ประกาศรับสมัคร

8. ผู้สมัครเข้าเรียนในระดับชั้นใดต้องกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นนั้น

นักเรียนที่สมัครเข้าเรียนเป็นกรณีพิเศษ

โรงเรียนกีฬาจะรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเข้าเรียนเป็นกรณีพิเศษ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นนักเรียนที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย มีศีลธรรม และวัฒนธรรมอันดี
2. ได้รับเลือกเป็นตัวแทนกีฬาชาติไทย เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกหรือกีฬาชิงแชมป์

3. ได้อันดับที่ 1 – 8 ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ หรือ
 4. ได้อันดับที่ 1 – 6 ในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์หรือการแข่งขันกีฬาเอเชียนแชมเปียนชิป ซึ่งมีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขันไม่น้อยกว่า 5 ประเทศ หรือ
 5. ได้อันดับที่ 1 – 3 ในการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิกเอเชียนหรือการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขันไม่น้อยกว่า 3 ประเทศ หรือ
 6. ได้อันดับที่ 1 – 2 ในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ หรือการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ หรือการแข่งขันกีฬาของสมาคมกีฬาต่าง ๆ จัดในระดับประเทศ ซึ่งมีเรียนเข้าร่วมการแข่งขันไม่น้อยกว่า 5 ทีม
- ผู้ได้รับการพิจารณาใบสมัครเข้าเรียนเป็นกรณีพิเศษ ต้องทดสอบความสามารถทางสติปัญญา และความพร้อมทางเซาว์ปัญญา และรับการตรวจร่างกาย ณ โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

การรับสมัครและสอบคัดเลือก

การรับสมัคร

1. จะรับสมัครนักเรียนเข้าเรียนตั้งแต่ชั้น ป. 1 – ม. 3
2. สมัครที่หน่วยงานของกรมพลศึกษาทุกจังหวัด
3. ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการสมัคร

การสอบคัดเลือก แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน

1. การสอบภาคปฏิบัติ

1. การทดสอบสมรรถภาพทางกาย
2. การทดสอบสมรรถภาพการเรียนรู้ทักษะกลไก
3. การทดสอบความสามารถทางการกีฬา

2. การสอบภาคทฤษฎี การตรวจสุขภาพและการทดสอบความสามารถพิเศษทางการกีฬา

1.5 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เป็นสถาบันการศึกษาแห่งเดียวในประเทศไทยที่ผลิตบัณฑิตด้านเด็กปัญญาเลิศ ได้จัดโครงการส่งเสริมการศึกษาสำหรับเด็กเก่งและเด็กที่มีความสามารถพิเศษขึ้น ชื่อว่า “โครงการส่งเสริมการศึกษาเพื่อเด็กปัญญาเลิศ” โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งได้ดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศ การ

ฝึกอบรมครูให้เข้าใจการคัดแยกเด็ก การจัดกิจกรรมภาคฤดูร้อนเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กที่มีความถนัดทางด้านศิลปะ ดนตรี ศิลปะสร้างสรรค์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย จัดสำรวจเพื่อคัดแยกเด็กปัญญาเลิศเข้าโครงการทดลองจัดโปรแกรมการศึกษาเสริมสำหรับเด็กปัญญาเลิศ โดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนประถมสาธิตประสานมิตร จัดประกวดเด็กที่มีความสามารถพิเศษสาขาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาไทยในระดับประถมศึกษา และมีเป้าหมายที่จะขยายโครงการนี้จากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค และจากระดับประถมศึกษาไปสู่ระดับมัธยมศึกษาและระดับอื่น ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นศูนย์สาธิตการสอนและการปฏิบัติงานสำหรับครูและผู้ที่สนใจ
2. เพื่อเป็นรูปแบบของแหล่งวิทยาการ สำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อเป็นศูนย์ฝึกอบรมสัมมนา และให้บริการสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และเยาวชนผู้สนใจ
4. เพื่อเป็นศูนย์การศึกษา วิจัย ค้นคว้า ทางด้านเด็กปัญญาเลิศ
5. เพื่อเป็นศูนย์บริการแนะแนว ให้คำปรึกษา ช่วยในการคัดแยก (identify) แนะนำจัดการศึกษาเด็กปัญญาเลิศแก่ ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง
6. เป็นสื่อกลางให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมมือกัน ค้นคว้าหาวิธีการพัฒนาเด็กปัญญาเลิศในด้านต่าง ๆ

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถแขนงต่าง ๆ
2. กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่
 - ครู และครูแนะแนว
 - ผู้ปกครอง
 - ผู้ที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา บุคคลข้างเคียง และนักสังคมสงเคราะห์
 - สื่อมวลชน องค์กรที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

กิจกรรมจะช่วยพัฒนากลุ่มต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ครู
2. กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ เด็ก ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.6 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ร่วมมือกับโครงการ พสวท. จัดสรรทุนให้นิสิตที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์

2. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ได้จัดให้มีโครงการเด็กปัญญาเลิศขึ้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 โดยมีรายละเอียดของโครงการดังนี้

เป้าหมายของโครงการ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมความสามารถของเด็กปัญญาเลิศให้เหมาะสมกับศักยภาพที่มีอยู่ จะได้เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต

วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อพัฒนาความคิดและความสามารถของเด็กปัญญาเลิศในระดับสูงกว่าการเรียนในชั้นเรียนปกติ

วิธีการคัดเลือกเด็ก การคัดเลือกเด็กปัญญาเลิศเข้าร่วมโครงการใช้วิธีการต่าง ๆ หลายวิธีประกอบกัน ได้แก่ การวัดสมรรถภาพทางสมอง โดยใช้แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ของ Raven คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นที่ผ่านมา และการเสนอชื่อโดยครู

หลักสูตร หลักสูตรที่ใช้ในโครงการเด็กปัญญาเลิศเป็นหลักสูตรเสริมการเรียนในชั้นเรียนปกติ หลักสูตร 2 ปี ปีแรกเป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่สองเป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดระดับสูงกว่าหลักสูตรปกติ ไม่เน้นเนื้อหาเป็นรายวิชา แต่เป็นการบูรณาการ ศาสตร์หลายสาขาเข้าด้วยกัน

เวลาเรียน เรียนนอกเวลาเรียนปกติ คือ เรียนหลังจากเลิกเรียนแล้วสัปดาห์ละครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง 15 นาที ช่วงเวลาเรียนประมาณ 15.15-16.30 น.

การเรียนการสอน เป็นการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการทางความคิดไม่เน้นเนื้อหาวิชา ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน มีความหลากหลาย ทำทนายให้คิด เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ตามความสนใจของตนเอง

การบริหารโครงการเป็นความร่วมมือระหว่างภาควิชาประถมศึกษาครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยกลุ่มอาจารย์ผู้สนใจการพัฒนาเด็กปัญญาเลิศ

การประเมินผลโครงการ ประเมินจากผลงานของนักเรียน ความคิดเห็นของนักเรียน ความคิดเห็นของผู้ปกครอง และความคิดเห็นของผู้สอน

1.7 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย

โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2536 เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ ในวันที่ 4 กรกฎาคม 2536 ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่อทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชากรของประเทศ ประกอบกับขณะนี้ประเทศกำลังต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ไปช่วยพัฒนาโครงการต่าง ๆ ของรัฐ และเพื่อสนองตามพระราชประสงค์ที่ทรงมุ่งมั่นส่งเสริมคุณภาพชีวิตในความเป็นอยู่และการศึกษาของประชาชน โดยเฉพาะนักเรียนท้องถิ่นห่างไกล ให้โอกาสแก่เยาวชนที่มีความสนใจและมีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมได้ฝึกฝนความรู้ความสามารถด้านนี้เป็นพิเศษตั้งแต่เยาว์วัย

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี จำนวน 12 โรงเรียน ในทุกเขตการศึกษา โดยได้รับพระราชทานนามว่า โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยต่อท้ายด้วยชื่อจังหวัดที่เป็นสถานที่ตั้งของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยและใช้นามภาษาอังกฤษว่า “Princess Chulabhorn’s College” และดำเนินการประกาศจัดตั้งโรงเรียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536-2539 พร้อมทั้งพระราชทานแผ่นศิลาฤกษ์โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ดำเนินการจัดพิธีวางศิลาฤกษ์พร้อมกันทั่วประเทศ จำนวน 12 โรงเรียน เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2539 ดังรายชื่อโรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2536 ตั้งอยู่ที่ตำบลบางจาก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จังหวัดตรัง ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2536 ตั้งอยู่เลขที่ 196 หมู่ 4 ตำบลบางรัก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
3. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงราย ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2536 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 326 หมู่ที่ 2 ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
4. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จังหวัดมุกดาหาร ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2537 ตั้งอยู่ที่ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

5. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดสตูล ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2537 ตั้งอยู่ที่ตำบลฉลุง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
6. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2537 ตั้งอยู่ที่ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
7. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดเพชรบุรี ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2537 ตั้งอยู่ที่ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
8. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดเลย ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2537 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 129 หมู่ที่ 5 ตำบลธาตุ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
9. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538 ตั้งอยู่ที่ตำบลห้วยโป่ง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
10. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดพิษณุโลก ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538 ตั้งอยู่ที่ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
11. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดปทุมธานี ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2538 ตั้งอยู่ที่ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
12. โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดชลบุรี ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2539 ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองซาก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

วัตถุประสงค์การจัดตั้งโรงเรียน

1. เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ
2. เพื่อเป็นสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่ฝึกทักษะความรู้ ความสามารถของนักเรียนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งเป็นการเตรียมบุคลากรไว้รองรับโครงการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนดี มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ได้มีโอกาสเพิ่มมากขึ้นในการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา และได้พัฒนาความรู้พื้นฐานได้อย่างเข้มข้น นำไปสู่การแก้ปัญหาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ได้ผลอย่างแท้จริง
4. เพื่อเป็นสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตัวอย่าง ในด้านการฝึกบอบรมนักเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

เกณฑ์ในการรับนักเรียน

เกณฑ์ในการรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจะแตกต่างกันไปจากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่ว ๆ ไป คือผู้สมัครเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะต้องมีการเรียนใน

ระดับชั้นประถมศึกษา รวม 3 ภาคเรียนสุดท้าย ต้องไม่ต่ำกว่า 3.00 และผลการเรียนเฉลี่ยในกลุ่มวิชาทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ไม่ต่ำกว่า 3.00 สำหรับผู้สมัครชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะต้องมียผลการเรียนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 5 ภาคเรียนแรกไม่ต่ำกว่า 2.75 ผลการเรียนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ 5 ภาคเรียน เฉพาะวิชาบังคับแกน ไม่ต่ำกว่า 3.00 รวมทั้ง โรงเรียนจะเปิดสอนเฉพาะในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ และเปิดสอนวิชาเลือกเฉพาะรายวิชาวิทยาศาสตร์เท่านั้น (โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย. 2543:4)

สามารถสมัครได้ในเขตพื้นที่จังหวัดที่เป็นสถานที่ตั้งของโรงเรียนและจังหวัดในแต่ละเขตการศึกษา ตามประกาศรับนักเรียนของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ซึ่งกรมสามัญศึกษา (เดิม) จัดดำเนินการประกาศรับนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา ดังนี้

- ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เปิดรับนักเรียนระดับละ 4 ห้อง รวม 12 ห้อง
- ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เปิดรับนักเรียนระดับละ 6 ห้อง รวม 18 ห้อง รวมห้องเรียนทั้งสิ้น 30 ห้องเรียน มีนักเรียนห้องเรียนละ 36 คน

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคลที่มีความบกพร่อง

2.1 หน่วยงานภาครัฐ

1. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม จะมีกรมประชาสงเคราะห์เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนารูปแบบของการดำเนินงานในลักษณะการสงเคราะห์ครอบครัว การฟื้นฟูสมรรถภาพบุคคลที่มีความบกพร่องโดยชุมชน และรูปแบบการให้บริการ มี 3 ประเภท ดังนี้

1.1 ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ มีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านอาชีพตามความถนัด และความเหมาะสมกับสภาพความพิการ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ หน่วยงานดังกล่าวนี้มี 7 แห่ง ได้แก่

- 1.1.1 ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
- 1.1.2 ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
- 1.1.3 ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการบ้านทองพูนพินัส จังหวัดอุบลราชธานี
- 1.1.4 ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหยาดฝน จังหวัดเชียงใหม่
- 1.1.5 ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 1.1.6 ศูนย์บริการสวัสดิการ สังคมเฉลิมพระเกียรติพระชนมพรรษา 5

รอบ จังหวัดลพบุรี

1.1.7 สถานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี

1.2 สถานสงเคราะห์ มีบทบาทในการอุปการะเลี้ยงดูและฟื้นฟูปรับสภาพบุคคลที่มีความบกพร่องที่ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระดับหนึ่ง มีความสุขตามอัตภาพ อย่างน้อยที่สุดสามารถช่วยตนเองได้ หรือคืนกลับสู่สังคมได้ หน่วยงานดังกล่าวมี 8 แห่ง ได้แก่

1.2.1 สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพิการทางสมองและปัญญาปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี (รับเด็กพิการทุกประเภทตั้งแต่แรกเกิด - 7 ปี)

1.2.2 สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพิการทางสมองและปัญญาปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี รับเด็กพิการทางสมองและปัญญา (รับเด็กพิการทางสมองและพิการซ้ำซ้อน อายุ 7 – 18 ปี)

1.2.3 สถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี (รับเด็กพิการทางกาย ตาบอด หูหนวก แขนขาพิการ และพิการซ้ำซ้อน อายุ 5-18 ปี)

1.2.4 สถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ (รับคนพิการทุกประเภท อายุ 18 ปีขึ้นไป จนถึงวัยชรา)

1.2.5 สถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา (รับคนพิการทุกประเภท อายุระหว่าง 18 ปีขึ้นไป จนถึงวัยชรา)

1.2.6 สถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพบางละมุง จังหวัดชลบุรี รับคนพิการทุกประเภท อายุระหว่าง 18 ปีขึ้นไปจนถึงวัยชรา

1.2.7 สถานสงเคราะห์บ้านกึ่งวิถีชาย จังหวัดปทุมธานี รับคนพิการทางจิตหรือพฤติกรรม เพศชายที่มีอาการทุเลาแล้วจากโรงพยาบาลโรคจิตต่าง ๆ ทั่วประเทศ อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

1.2.8 สถานสงเคราะห์บ้านกึ่งวิถีหญิง จังหวัดปทุมธานี รับคนพิการทางจิตหรือพฤติกรรม เพศหญิงที่มีอาการทุเลาแล้วจากโรงพยาบาลโรคจิตต่าง ๆ ทั่วประเทศ อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

3. ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ มีบทบาทในการฝึกอาชีพ ตลอดจนส่งเสริม และสนับสนุนอาชีพ ให้เหมาะสมกับความถนัดและความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความพิการแต่ละคน ทางศูนย์จะเน้นการช่วยเหลือคนพิการด้วยการฝึกอาชีพ และนอกจากนี้ยังมีบริการการทำงานเพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว

2. กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดประเภท และลักษณะคนพิการ รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การฝึกอาชีพ การเผยแพร่ความรู้ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์ปัจจัย 4 การจัดหาอุปกรณ์ การช่วยเหลือด้านอื่น ๆ เป็นต้น

3. กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้กับคนพิการที่อยู่ในสังกัด โดยมีหน่วยงานสังกัดดูแล ได้แก่ โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครทุกแห่ง ตามความพร้อม

4. กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ได้กำหนดนโยบายและมอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดทั้งส่วนกลาง และภูมิภาค ร่วมกันรับผิดชอบ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับภารกิจของแต่ละกรม ดังนี้ (พิมพ์พรรณ วรชุตินทร. 2545 : 46 - 52)

1. ทุกสำนักที่มีสถานศึกษารับผิดชอบจัดการเรียนร่วม ตามระดับการศึกษาที่แต่ละสำนักรับผิดชอบ

2. ให้จัดการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการเท่าที่จำเป็น และส่งเสริมให้ภาคเอกชนร่วมจัดการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาออกโรงเรียน ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้คนพิการนอกระบบโรงเรียน ในหลักสูตรที่หลากหลายทั้งสายสามัญ และสายอาชีพตามความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล

4. สำนักที่ไม่มีสถานศึกษา ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการสามารถจัดได้อย่างดี มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ตามนโยบายและภารกิจที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

5. ให้ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตและจังหวัด ประสานงานทั้งกับครอบครัว ชุมชน สถานศึกษาหรือสถานพยาบาล เพื่อให้คนพิการได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ

หน่วยงานต่าง ๆ ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบเพื่อคนพิการ ได้แก่ หน่วยงานต่อไปนี้

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ได้มีการจัดตั้งกองการศึกษาพิเศษขึ้น ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับคนพิการ โดยเฉพาะใน 2 ลักษณะ คือ จัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการในระบบโรงเรียนประเภทไป-กลับ และจัดการ

ศึกษาสงเคราะห์สำหรับผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ คนพิการและผู้ที่มีฐานะยากจนในลักษณะประจำการ
จัดการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการในระบบโรงเรียนมีรูปแบบการจัด 4 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 จัดเป็นโรงเรียนเฉพาะทางตามความพิการแต่ละประเภท

ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความพิการทางตา ทางหู
ทางสมอง และทางร่างกาย รวมทั้งการให้การศึกษาแก่เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล
นอกจากนี้ยังให้ความร่วมมือกับโรงเรียน องค์กรหรือมูลนิธิเอกชน ปัจจุบันมีโรงเรียนการศึกษา
พิเศษเฉพาะทางตามประเภทของความพิการ จำนวน 41 แห่ง

ประเภทโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)
โรงเรียนสอนเด็กพิการหูหนวก - หูตึง	16
โรงเรียนสอนเด็กพิการหูหนวก - ปัญญาอ่อน	15
โรงเรียนสอนเด็กพิการปัญญาอ่อน	6
โรงเรียนสอนเด็กพิการตาบอด	2
โรงเรียนสอนเด็กปัญญาอ่อน - แขนขา	1
โรงเรียนสอนเด็กพิการแขนขา - ลำตัว	1

การจัดการศึกษาโดยแยกตามประเภทความพิการนี้เป็นไปตามความเชื่อในการจัด
การศึกษาเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และการจัดเด็กที่มีความต้องการใกล้เคียง
หรือประเภทเดียวกันไว้ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ
เทคโนโลยี และนวัตกรรมร่วมกัน ซึ่งเป็นการประหยัดงบประมาณ ตลอดจนสามารถทำการ
วิเคราะห์วิจัยความพิการเฉพาะด้านได้ลึกซึ้งและเป็นระบบ

รูปแบบที่ 2 การจัดเป็นศูนย์บริการการศึกษาพิเศษ

เนื่องจากคนพิการร้อยละ 90 ยังไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา รัฐบาลเห็นความสำคัญ
ของการจัดการศึกษาพิเศษที่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) คือ การจัดการศึกษาให้เด็กพิการได้เรียนร่วมกับเด็ก
ปกติ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางสังคมให้กับเด็กพิการ จึงได้จัดศูนย์การศึกษาพิเศษรับเด็ก
พิการมากกว่า 1 ประเภทให้เรียนในโรงเรียนเดียวกัน แต่แยกกลุ่มนักเรียนตามประเภทของ
ความพิการ จำนวน 5 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 542 คน

การจัดศูนย์การศึกษาพิเศษให้รับเด็กพิการมากกว่า 1 ประเภทเข้าเรียนนี้มีข้อดี คือ

1. เป็นการขยายโอกาสให้เด็กพิการของแต่ละจังหวัดได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง

2. เด็กสามารถไป - กลับได้ ทำให้ได้อยู่กับครอบครัวใกล้ชิดบิดามารดาและญาติพี่น้อง

3. เป็นการเตรียมความพร้อมจากศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อส่งเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ

4. เป็นศูนย์ให้คำแนะนำผู้ปกครองเด็กพิการทุกประเภท

5. ประหยัดค่าใช้จ่ายของรัฐในการจัดโรงเรียนการศึกษาพิเศษและค่าใช้จ่ายนักเรียนประจำ เช่น สร้างหอพัก ค่าอาหาร ฯลฯ

6. ในแต่ละจังหวัดมีคนพิการหลายประเภทบางจังหวัดมีเด็กพิการแต่ละประเภทไม่มากพอที่จะสร้างโรงเรียนแยกตามความพิการ การรวมเด็กพิการมากกว่า 1 ประเภททำให้การเปิดเรียนมีความเป็นไปได้สูง

รูปแบบที่ 3 จัดการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดให้เด็กพิการได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งจัดในหลายลักษณะ คือ

1. จัดเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติเต็มเวลา คือ เปิดชั้นเรียนสำหรับเด็กพิการต่างหากในโรงเรียนปกติ วิธีนี้เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กพิการได้ร่วมกิจกรรมกับเด็กปกติ เช่น เข้าแถวเคารพธงชาติตอนเช้า รับประทานอาหารกลางวันในโรงอาหาร ร่วมกิจกรรมไหว้ครู แข่งกีฬา วันเด็ก ปีใหม่ การดูแลรักษาความสะอาดในโรงเรียน เป็นต้น แต่เวลาเรียนก็เรียนอยู่ในกลุ่มหรือในชั้นเรียนพิเศษของตน

2. จัดเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติบางเวลา คือ การส่งเด็กเข้าเรียนร่วมในบางเวลามีลักษณะใกล้เคียงกับการจัดประเภทแรก เพียงแต่ส่งเด็กนักเรียนออกไปเรียนร่วมกับเด็กปกติในวิชาที่เด็กสามารถเรียนร่วมได้ เช่น พลศึกษา ศิลปะ ขั้วร้องดนตรี จริยศึกษา เป็นต้น เมื่อหมดเวลาเรียนตามชั่วโมงที่ส่งไปเรียนร่วมแล้ว เด็กก็กลับมาเรียนในชั้นเรียนพิเศษอีก

3. จัดเรียนร่วมเต็มเวลา เด็กที่ได้รับการซ่อมเสริมและพัฒนาทางด้านวิชาการดีแล้ว หากได้รับการประเมินและพิจารณาว่ามีความรู้ ความสามารถ มีความเหมาะสมพอที่จะเรียนในชั้นปกติได้ ก็ส่งเข้าไปเรียนในชั้นปกติไม่ต้องกลับมาเรียนในชั้นพิเศษอีก

4. จัดเป็นศูนย์เสริมวิชาการ ในกรณีที่มีเด็กพิการหลายระดับชั้นเรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ชั้นละ 2-3 คน ไม่สามารถจัดเป็นชั้นพิเศษแยกต่างหากได้ ก็จัดนักเรียนพิการเหล่านั้นเข้าเรียนในห้องเดียวกัน มีครูการศึกษาพิเศษดูแลช่วยเหลือและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามระดับความรู้ของนักเรียนแต่ละคน ครูอาจจะส่งนักเรียนจากศูนย์ไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนหรือส่งเรียนร่วมบางเวลาหรือเต็มเวลาได้เช่นกัน

การจัดการเรียนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กพิการได้อยู่ในสังคมปกติ ได้เรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมที่แวดล้อมตนเองได้ มีเพื่อนที่เป็นปกติทั้งที่เป็นเพื่อนเรียนและเพื่อนบ้านขณะเดียวกันนักเรียนปกติก็มีประสบการณ์อยู่ร่วมกันกับคนพิการ ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและเรียนรู้ที่จะปฏิบัติต่อคนพิการในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่งของสังคม

รูปแบบที่ 4 จัดเป็นโครงการสำหรับเด็กเจ็บป่วยระยะยาว

โครงการนี้ให้บริการแก่เด็กวัยเรียนจำนวนหนึ่งที่เจ็บป่วยเรื้อรังต้องพักการเรียน รักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน ทำให้เวลาเรียนไม่พอ และไม่สามารถเรียนทันตามชั้นเรียนได้ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษร่วมกับโรงพยาบาลจัดชั้นเรียนพิเศษและจัดสอนตามเตียงในโรงพยาบาลต่าง ๆ มีโรงพยาบาลที่ร่วมในโครงการนี้ 11 แห่ง คือ

โรงพยาบาล	แห่ง
โรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร	6
โรงพยาบาลขอนแก่น	2
โรงพยาบาลเชียงใหม่	1
โรงพยาบาลสมุทรปราการ	1
โรงพยาบาลปทุมธานี	1
รวม	11

สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน

การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสำหรับคนพิการในอดีตที่ผ่านมาได้มีรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากการศึกษาออกโรงเรียนที่จัดขึ้นสำหรับคนปกติ นักศึกษาที่มีสภาพความพิการทุกคนจะต้องเรียนและทำกิจกรรมหรือฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรของการศึกษาออก โรงเรียนเช่นเดียวกับนักศึกษาปกติอื่น ๆ ทำให้มีคนที่พิการที่มีโอกาสได้เข้าเรียนตามหลักสูตรของการศึกษาออกโรงเรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีวะน้อยมากและส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความพิการไม่มากนักสำหรับผู้ที่มีความพิการค่อนข้างมากหรือมีความพิการซ้ำซ้อนแทบจะเป็นผู้ที่ไม่หมดโอกาสเข้ารับการศึกษาออกโรงเรียนเลยทีเดียว ทั้งนี้เพราะข้อจำกัดและอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งจาก ผู้พิการเองและจากสภาพแวดล้อม ตลอดจนอาคารเรียน การจัดระบบการเรียนการสอนและอื่น ๆ ซึ่งไม่เอื้ออำนวยให้คนพิการเหล่านี้ได้รับโอกาสทางการศึกษาออกโรงเรียนได้อย่างแท้จริง

การศึกษานอกโรงเรียนได้เริ่มจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการตั้งแต่ พ.ศ. 2537 โดยได้เริ่มโครงการทดลองเพื่อพัฒนารูปแบบและหาแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้บกพร่องทางสายตา และในปี พ.ศ. 2538 ได้จัดทำโครงการทดลองเพื่อพัฒนารูปแบบและหาแนวทางสำหรับผู้บกพร่องทางสติปัญญาและผู้บกพร่องทางการได้ยิน

รูปแบบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการ

เนื่องจากการศึกษานอกโรงเรียนมีข้อจำกัดด้านอาคารสถานที่ บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ครูผู้สอน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังนั้นรูปแบบของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่การศึกษานอกโรงเรียน จัดทำขึ้นจึงเน้นที่การส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐเอกชน ตลอดจนครอบครัวและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด โดยการศึกษานอกโรงเรียน ให้การสนับสนุนด้านหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การอบรม ค่าตอบแทนครูผู้สอน ตลอดจนทำระเบียบที่เกี่ยวข้องและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

รูปแบบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน
จัดทำขึ้น มี 2 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 : จัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการ โดยหน่วยงานภาครัฐ และ เอกชน

รูปแบบการจัด	บทบาท กศน. ส่งเสริม/สนับสนุน	บทบาทหน่วยงาน อื่น ๆ (NGO/GO) ส่งเสริม/สนับสนุน	เหตุผล
ส่งเสริม ให้องค์กร อื่นทั้งภาครัฐ/เอกชนมี ส่วนร่วมในการจัด กศน. สำหรับคนพิการ 3 แนวทาง คือ จัด การศึกษานอก โรงเรียน สายสามัญ/ สายอาชีพ และ การศึกษาตามอัธยาศัย ให้มากที่สุด	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตร - สื่อการเรียนการสอน สำหรับคนพิการ - การวัดผลประเมินผล - ค่าตอบแทน - การฝึกอบรมครู - ระเบียบที่เกี่ยวข้อง - สิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกที่เกี่ยวข้อง - การนิเทศและการ ติดตามผล 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารสถานที่ - บุคลากร/เจ้าหน้าที่ - ครูประจำกลุ่ม - วิทยากร - สิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกคนพิการ - จัดการเรียนการสอน แก่กลุ่มคนพิการ 	<p>ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษา นอกโรงเรียนมีข้อจำกัด ด้านบุคลากรที่เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษาคคนพิการ ด้านอาคารสถานที่ สำหรับคนพิการ ด้าน ครูผู้สอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกคนพิการ หากใช้ทรัพยากรร่วมกัน กับหน่วยงานอื่นที่มีอยู่ แล้ว ก็จะทำให้เกิด ประโยชน์อย่างยิ่งต่อ การจัดการศึกษา และยังเป็น การใช้งบประมาณ อย่างประหยัดอีกด้วย</p>

รูปแบบที่ 2 : จัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการ โดยบุคคล ครอบครัว ชุมชน

รูปแบบการจัด	บทบาท กศน. ส่งเสริม/สนับสนุน	บทบาท ครอบครัว/ชุมชน ส่งเสริม/สนับสนุน	เหตุผล
สำหรับคนพิการ 3 แนวทาง คือ การ จัดการศึกษาออก โรงเรียนสายสามัญ / สายอาชีพ และ การศึกษาตามอัธยาศัย ในศูนย์การเรียนชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตร - สื่อการเรียนการสอน สำหรับคนพิการ - การวัดผลประเมินผล - ค่าตอบแทน - การฝึกอบรมครู - ระเบียบที่เกี่ยวข้อง - สิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกที่เกี่ยวข้อง - การนิเทศและการ ติดตามผล 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลคนพิการ - สอนคนพิการ - เป็นวิทยากรท้องถิ่น - รวบรวมคนพิการ เป็นกลุ่ม - เป็นศูนย์กลางคน พิการ - จัดการศึกษาออก โรงเรียนการเรียนการ สอนแก่กลุ่มคนพิการ ในท้องถิ่น 	<p>คนพิการส่วนใหญ่จะอยู่ในชุมชน และอาศัยกับครอบครัวฉะนั้น ครอบครัวและชุมชน น่าจะมีส่วนร่วมและมีบทบาทมากขึ้น เพราะครอบครัวและชุมชนมีหน้าที่ดูแลคนพิการอยู่แล้วจึงควรให้มีบทบาทในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วยเรื่องดูแลคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 2. ครอบครัวชุมชนต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการ

2.2 หน่วยงานภาคเอกชน ที่เข้ามามีบทบาทในการดูแลและช่วยเหลือคนพิการ ทางด้านการให้บริการด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้การสงเคราะห์ ในหลายลักษณะเป็นจำนวนมาก หน่วยงานเหล่านี้ถือว่าเป็นองค์กรสำคัญ ที่มีส่วนช่วยให้คนพิการได้รับการส่งเสริมและฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการพัฒนาความรู้ความสามารถ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ หน่วยงาน เอกชนที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

1. สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนคนพิการในเรื่องสิทธิและผลประโยชน์ของคนพิการ โดยส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสวัสดิการ ส่งเสริมและฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อคนพิการ

2. สมาคมทหารผ่านศึกแห่งประเทศไทย

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น เพื่อการช่วยเหลือและประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของทหารผ่านศึกที่พิการ เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

3. สมาคมคนพิการพระประแดง

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นคนพิการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนพิการได้ทำประโยชน์ต่อสังคมตลอดจนการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาของคนพิการ

4. มูลนิธิสงเคราะห์คนพิการพระประแดง

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการและทุพพลภาพที่ไร้ญาติขาดที่พึ่งพิง การช่วยเหลือทางด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ การใส่อวัยวะเทียมตลอดจนการฝึกอาชีพ

5. สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิต ตลอดจนการส่งเสริมสวัสดิการและสุขภาพจิตของประชาชน

6. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดสวัสดิการให้กับคนตาบอดทั่วประเทศ ในด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ การศึกษาและการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพและการทำงาน การประสานกับหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมสวัสดิการให้กับคนพิการ เช่น การลดค่าโดยสาร การทำบัตรประชาชน เหล่านี้เป็นต้น

7. ศูนย์การศึกษาคนตาบอดขอนแก่น

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถทางอาชีพเกษตร ดนตรีพื้นเมืองอีสาน และดนตรีสากล พร้อมทั้งจัดหาทุนส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว ตลอดจนการจัดหาทุนให้กับคนพิการทางสายตา

8. ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือหญิงตาบอดที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จนถึงอายุ 30 ปี ที่ยังไม่เคยเข้าเรียนในโรงเรียนสอนคนตาบอด และยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมในทางใดทางหนึ่งมาก่อนให้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ รู้จักการทำงานและช่วยเหลือตนเองโดยการฝึกอบรมทางด้านอาชีพ

9. มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการส่งเสริมการศึกษาให้กับเด็กที่มีอายุ 5-12 ปี ขึ้นไป ให้มีทักษะเบื้องต้นในการใช้วิญญะของร่างกาย และการใช้อักษรเบรลล์ ผลิต บริการสื่อ และตำราเรียนตามหลักสูตร ตลอดจนการฝึกอบรมคนพิการตาบอดในชนบท

10. มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการส่งเสริมและจัดการศึกษาพิเศษให้กับเด็กปัญญาอ่อน และครอบครัว การฟื้นฟูสมรรถภาพของคนปัญญาอ่อน ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย การอบรมและการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบุคคลปัญญาอ่อน

11. สมาคมผู้ปกครองบุคคลปัญญาอ่อน

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการส่งเสริมฟื้นฟูอาชีพและการศึกษาของบุคคลปัญญาอ่อนระดับปานกลาง และระดับหนัก อายุระหว่าง 6-16 ปี การส่งเสริมสวัสดิภาพของคนปัญญาอ่อน การให้บริการแนะนำ ปรึกษาในการดูแลและฝึกอบรมบุคคลปัญญาอ่อน ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ในด้านการป้องกันการเป็นปัญญาอ่อนกับสาธารณชน

12. คณะกรรมการประสานงานองค์การด้านปัญญาอ่อนภาคเอกชน

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อ เป็นแหล่งกลางในการรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย การประสานงานด้านนโยบาย แผนและการปฏิบัติงาน ระหว่างภาครัฐและเอกชน ที่ทำงานเกี่ยวกับบุคคลปัญญาอ่อน ตลอดจนการรณรงค์เสริมสร้างทัศนคติประชาชน และการกระตุ้น ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลปัญญาอ่อน

13. คณะภคินิธิตาเมตตารธรรมสังฆมณฑลจังหวัดอุดรธานี

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการฟื้นฟูปรับสภาพเด็กพิการ ทั้งที่พิการทางสมองและพิการทางแขน ขา ลำตัว การฝึกอบรมผู้ปกครองให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง ในการเลี้ยงดูให้การสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน ให้บริการรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน และผู้ชราที่ป่วยเป็นโรคเรื้อน ตลอดจนผู้หายป่วย และการฝึกอาชีพแก่เยาวชนสตรีที่เป็นบุตรหลานผู้ป่วยโรคเรื้อน

14. สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการฝึกอาชีพให้กับคนหูหนวก การจัดตั้งกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกในแต่ละจังหวัด และกระตุ้นให้มีการจัดกิจกรรมชุมชน การให้การศึกษาโดยการสอนภาษามือ ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ให้กับคนหูหนวก เพื่อให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

15. มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการทางด้านการศึกษาและการฝึกกายภาพสำหรับเด็ก การฟื้นฟูเด็กพิการในชุมชน การให้การศึกษแก่ชุมชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาคนพิการ และการมีทัศนคติที่ดีต่อคนพิการ ตลอดจนการสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการฟื้นฟูเด็กพิการ

16. มูลนิธิชีวิตใหม่ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อนและโรคจิตที่หายแล้ว ให้การสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการ จัดอบรมทางด้านอาชีพ และจัดบริการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป

17. มูลนิธิสงเคราะห์สภาพผู้ป่วยพิการ นครเชียงใหม่ในพระบรมราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการช่วยเหลือดูแลคนพิการ จัดหาเวชภัณฑ์อุปกรณ์บำบัดรักษา การฝึกอาชีพ และหางานที่เหมาะสมให้แก่ผู้ป่วยพิการ

18. บ้านมารีย์นิรมล (เชียงใหม่)

เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการฝึกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าให้กับหญิงที่พิการ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ ตลอดจนให้บริการการสงเคราะห์ที่พักอาศัยและอาหารให้กับหญิงที่พิการ

19. ชมรมคนตาบอดผู้ค้าสลาก (กรุงเทพมหานคร)

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการรวมกลุ่มและประสานงานกับคนตาบอดที่ประกอบอาชีพในการค้าสลาก ตลอดจนการจัดสวัสดิการให้กับคนตาบอดที่ค้าสลาก เช่น การรักษาพยาบาล การศึกษา การอุดหนุนทุนประกอบอาชีพ

20. ชมรมดนตรีคนตาบอดแห่งประเทศไทย

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คนตาบอดที่มีความสามารถทางดนตรี การฝึกอบรมคนตาบอดที่ประกอบอาชีพทางดนตรี ในด้านความประพฤติ และมารยาทในสังคม และประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพดนตรี ตลอดจนช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่าง ๆ

21. ชมรมสตรีตาบอดแห่งประเทศไทย

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่สมาชิก เช่น การให้เงินช่วยเหลือการช่วยบำเพ็ญกุศลศพ การเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในชีวิต

ประจำวัน การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย การฝึกทักษะทางการอ่าน เขียน อักษรเบรลล์ การจำหน่ายสินค้าราคาถูก และการจัดกิจกรรมนันทนาการ

22. มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมให้กับเด็กและผู้ใหญ่ที่ตาบอด โดยการบริการสอนอ่าน เขียน อักษรเบรลล์แก่ผู้พิการตาบอด สอนวิชาชีพ การวาดแผนโบราณ และการทำนายโชคชะตา ตลอดจนการสอนการศึกษาสามัญ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย บริการให้กับเด็กตาบอด มุ่งเน้นการฝึกความพร้อมเกี่ยวกับการช่วยตนเอง ความรู้พื้นฐาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

23. มูลนิธิคณะนักบุญคามิลโลแห่งประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร)

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำให้การรักษาพยาบาลและบริการแก่ผู้ยากจนที่ป่วยเป็นโรคเรื้อน ช่วยเหลือผู้หายป่วยโรคเรื้อนในด้านที่อยู่อาศัยและการประกอบอาชีพ

24. มูลนิธิคณะสงฆ์พระมหาไถ่

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อทำให้บริการทางด้านการศึกษาฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพแก่คนพิการ แขน ขา ลำตัว ที่มีฐานะยากจน พร้อมทั้งให้การฝึกอาชีพ เช่น คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ บริการจัดการศึกษาให้กับเด็กตาบอด ตลอดจนการสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน

25. มูลนิธิคุณากร

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือลูกจ้างที่ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน เป็นผลให้พิการหรือทุพพลภาพ ตลอดจนการเสริมความรู้และทัศนคติทั้งลูกจ้างและนายจ้างในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในการทำงาน

26. มูลนิธิช่วยเหลือและให้การศึกษาแก่คนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคเหนือ

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้การช่วยเหลือ และให้การศึกษาทั้งสายสามัญและอาชีพแก่คนตาบอดที่ขาดโอกาสในเขตภาคเหนือ โดยรับเด็กพิการทางตาที่มีอายุตั้งแต่ 7-18 ปี ปัจจุบันได้โอนกิจการให้กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา

27. มูลนิธิเชียงใหม่เพื่อผู้พิการ

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการสงเคราะห์คนพิการ โดยการตั้งบ้านพักสำหรับคนพิการ พร้อมทั้งให้การฝึกอาชีพแก่ คนพิการด้าน แขน ขา ลำตัว และจัดหางานให้ทำ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ให้กับคนพิการและประชาชนทั่วไป

28. มูลนิธิดวงตาสุรนาฮี

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดกิจกรรมและบริการในการป้องกันตาบอดและการสงเคราะห์คนไข้อาตา เช่น การตัดแว่นตาให้กับคนไข้หลังผ่าตัด ต้อกระจกตลอดจนนักเรียนที่ยากจน

29. มูลนิธิปิเตอร์คอนเดอริส

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเรื้อน และการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนผู้ป่วย ตลอดจนการสงเคราะห์ในด้านที่อยู่อาศัยและบ้านพักให้กับครอบครัวผู้ป่วยที่ขาดแคลนบ้านพัก

30. มูลนิธิสงเคราะห์คนพิการจังหวัดนครราชสีมา

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการสงเคราะห์คนที่พิการทางด้านอุปกรณืแขน ขา เทียม การฝึกอาชีพให้กับคนพิการ การดูแลช่วยเหลือคนพิการในเรื่องชีวิต ความเป็นอยู่ประจำวัน เช่น การเลี้ยงอาหาร เป็นต้น

31. มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญาอ่อน

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา โดยการช่วยเหลือด้านปัจจัย 4 การจัดพยาบาล การจัดสวัสดิการ ตลอดจนการสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และการฝึกอบรมทางด้านเด็กปัญญาอ่อน

32. มูลนิธิสงเคราะห์เด็ก

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการสงเคราะห์เด็กหูหนวกที่มีอายุ 4-8 ปี ให้ได้รับการศึกษา ตลอดจนการสงเคราะห์เด็กกำพร้าโดยการให้ที่อยู่อาศัย อาหาร และการศึกษา

33. มูลนิธิสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนไทย-เยอรมัน (เชียงใหม่)

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการฝึกอาชีพแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อนให้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ตลอดจนการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคเรื้อน

34. มูลนิธิสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ (นนทบุรี)

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพปากเกร็ด การจัดบริการทางด้านการแพทย์ เช่น การตรวจสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ การจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการก่อนวัยเรียน เด็กพิการด้านการได้ยินและสายตา การช่วยเหลือเด็กพิการให้ได้รับการศึกษาเท่าที่ความสามารถ เอื้ออำนวย การจัดบริการทางด้านการฝึกอาชีพ ตลอดจนการจัดบริการทางด้านจิตใจและสังคม เช่น การจัดหางาน การบริการหาผู้เลี้ยงดู เหล่านี้เป็นต้น

35. มูลนิธิหูดอกมุกชนบท

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ความช่วยเหลือและรณรงค์ต่อต้านความพิการ การจัดหน่วยเคลื่อนที่เพื่อการรักษา และการแก้ไขความพิการ หูตึง การสร้างเครื่องตรวจการได้ยิน ในราคาถูกลง ชาวบ้านสามารถใช้ได้เอง การตรวจและป้องกันความพิการหูตึง หูหนวกของเด็กนักเรียน

36. มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการจัดบริการแก่ผู้ป่วย และผู้หายป่วยโรคเรื้อนที่พิการ ในด้านการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อน การสงเคราะห์ที่พักอาศัย เครื่องอุปโภคที่จำเป็น การจัดสอนภาษาไทยแก่ผู้ที่ไม่รู้หนังสือ การฝึกอาชีพแก่ผู้พิการเหล่านี้

37. มูลนิธิอนุสารสุนทรสงเคราะห์คนหูหนวก

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดการศึกษาให้กับคนหูหนวกในเขตภาคเหนือ และได้โอนให้กับกองการศึกษาผู้ใหญ่ (ในปี พ.ศ. 2524) บริการจัดการฝึกอาชีพ การสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับคนพิการทางหู การสำรวจคนที่พิการทางหู และการให้บริการช่วยเหลือแนะนำ แก่คนหูหนวกและผู้ปกครอง

38. ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน (กรุงเทพมหานครโรงพยาบาลพระมงกุฎ)

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการจัดสอนวิชาชีพให้กับทหารผ่านศึกพิการที่ต้องรับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลพระมงกุฎ ตลอดจนการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อรับทหารผ่านศึกที่พิการเข้ารับการฝึกด้านอาชีพต่อไป

39. สมาคมกีฬาคนพิการไทย

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและเผยแพร่กีฬาให้กับคนพิการ ส่งเสริมให้คนพิการได้ใช้กีฬาเป็นเครื่องช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย ตลอดจนการจัดแข่งขัน กีฬาคนพิการในประเทศไทย และสนับสนุนไปแข่งกีฬาคคนพิการในต่างประเทศ

40. องค์การพันธกร

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อศึกษาวิจัยปัญหาสังคมและคนพิการ รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการจัดการและการสงเคราะห์ ตลอดจนการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อาสาสมัครและผู้นำคนพิการ

41. องค์กร Chistoffel Bensheim, West Germany

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ความเชี่ยวชาญ วิชาการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในด้านการช่วยเหลือคนพิการ การป้องกันการตาบอด และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน

42. องค์กร Helen Keiler International Inc. (HKI)

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมโครงการเรียนร่วมเด็กตาบอดในโรงเรียนปกติ โดยการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดการเรียนการสอน บุคลากร และการฝึกอบรม (ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน. 2544 : 10)